

Medlemmene trenger flere tillitsvalgte!

SIDE
3

Reallønnsnedgang for mange

SIDE
12

Ytringsfrihet i norsk arbeidsliv?

SIDE
16

Kjære medlem

I august var vi vitne til at strømprisene i Sør-Norge nådde tidenes høyeste nivå med over 6 kroner pr. kWh. Sommerprisene er normalt betydelig lavere enn vinterpriser. Kraftmarkedet har gitt oss priser det var vanskelig å forutse for planleggere, sakkyndige og folkevalgte for mange år tilbake. Nå mener markedsanalytikere at vi vil få et svært høyt prisnivå gjennom hele vinteren.

De høye strømprisene i deler av landet har skapt så høyt politisk trykk at regjeringen så det nødvendig å haste-innkalle Stortinget til å møte før normal oppstart av høstsessjonen. Nå har husholdningene fått garanti for at regjeringen øker strømstøtten fra 80 til 90 % allerede 1. september når strømprisen overstiger 70 øre. Dette er en måned tidligere enn planlagt. Vi kan forvente strømpriser etter støtten på i størrelsesorden 2 kr. pr kWh gjennom høsten og vinteren.

Det er nå nødvendig å finne løsninger for næringslivet som fortsatt står uten støtteordninger. Regjeringen vil svare dette ut senest i forbindelse med framlegg av statsbudsjettet for 2023 i oktober. En tungtveiende faktor for manglende energiforsyning er Russlands reduserte leveranse av energi i form av gass.

Nå er fyllingsgraden i magasinene den

store bekymringen. Grunnet mindre nedbør enn normalt var fyllingsgraden i Øst- og Sørvest-Norge på det laveste nivået målt i uke 30 de siste 20-årene, som er et historisk minimum ifølge NVE. Vi forventer at det kommer på plass reguleringsmekanismer som sikrer fyllingsgraden gjennom vinteren.

Den kraftige prisveksten har medført at medlemmene vil se en reallønnsnedgang i 2022. Med en foreløpig prisvekst på 6,8 % fra juli 21 til juli 22 framstår TBU-anslagene for prisvekst på 3,3 % fra 21 - 22 som skivebom i ettertid. Beregningsmodellene evner ikke å fange opp konsekvensene av krig, svikt i forsyningskjedene og energikrise.

Det blir nå viktig at partene i arbeidslivet på den ene siden arbeider sammen for å unngå en ukontrollert lønns- og prisvekst samtidig som lønsmottakere får kompensert for mindrelønnsutviklingen i oppjøret i 2022.

Regionenes landsmøtedelegater og Hovedstyret forbereder i høst Landsmøte som avholdes 17.- 18. november. Et viktig tema er regulering av medlemskontingenten. Som følge av prisveksten vil også aktiviteten i forbundet være preget av høyere driftskostnader grunnet høy prisvekst. En mulig regulering i samsvar med prisveksten

blir i høst utfordret av medlemmenes reallønnsnedgang som trekker i en annen retning. Regjeringens økte sats for fagforeningsfradrag medfører at medlemmene i Akademikerforbundet får et skattefradrag på 22 %. Akademikerforbundet har over tid hatt en kontingentsats som er blant de lavere for fagorganisasjoner. Landsmøtet vil trolig videreføre denne posisjonen.

Unios største forbund, Utdanningforbundet med 180 000 medlemmer, gjennomfører nå en streik som reaksjon på at KS i årets forhandlinger sa nei til å kompensere for flere år med mindrelønnsutvikling sammenholdt med andre ansatte i kommuner og fylkeskommuner. To mindre forbund, Lektorlaget og Skolenes landsforbund streiker sammen med Utdanningforbundet. Akademikerforbundet støtter streiken. Unios forhandlingsutvalg inkludert Akademikerforbundet fremmet krav om særlig kompensasjon under forhandlingene med KS. Det er oppsiktsvekkende at KS nå kjøper reklameplass for å imøtegå Utdanningforbundets argumentasjon under streiken. Det grunn til å spørre om dette er klok bruk av skattebetalernes midler.

Årets lokallag 2022

Akademikerforbundet har store og små lokallag over hele landet. Vet du om et lokallag som gjør en ekstra innsats for medlemmene og fortjener en oppmerksomhet?

Prisen deles ut til et lokallag som har hatt en betydelig vekst i prosent og/eller antall medlemmer, eller som har gjort seg bemerket på annen måte. Det kan være særdeles god ivaretagelse av medlemmene i en omstillingsprosess, sterkt engasjement i en spesiell sak eller liknende. Premien er en hyggelig overraskelse tilpasset det aktuelle lokallagets størrelse.

Forslag sendes til post@akademikerforbundet.no innen 15. desember.

Medlemmene trenger flere tillitsvalgte!

Hovedtillitsvalgt ved Bufetat Region Sør, Christin L. Skansen, oppfordrer alle medlemmer til å påta seg vervet som tillitsvalgt. Hun er også leder for Region Vestfold og Telemark.

Et bindeledd i forbundet

Alle medlemmer trenger å bli representert. Vi har noen små miljøer hvor vi har to eller flere medlemmer. Her er det virkelig et behov for tillitsvalgte, slik at medlemmene kan få hjelp når de trenger det, men også slik at vi som forbund enklere kan forstå hva som er viktig for dem. På mange måter er de tillitsvalgte et bindeledd mellom arbeidsgiver og den enkelte ansatte, men også mellom medlemmet og resten av Akademikerforbundet. Slik sett er engasjerte tillitsvalgte avgjørende for god informasjonsflyt i forbundet vårt.

Lokal medbestemmelse i praksis

Det skjer mye i arbeidslivet. Det kan være forhandlinger, omorganiseringer og en rekke andre prosesser som påvirker arbeidshverdagen til ansatte. Gjennom en tillitsvalgt kan hvert enkelt medlem være med på å bestemme hvordan disse prosessene skal foregå. Den tillitsvalgte holder kontakten med arbeidsgiver og kobler på kompetanse i forbundet ellers når det er behov. Slik passer vi godt på medlemmene våre.

Men, det viktigste er at denne representasjonen er lokal. Forbundets sekretariat eller regionstyret har nødvendigvis ikke den nære kjennskapen til arbeidsplassen og kan derfor ikke enkelt forstå alle prosessene som foregår

der. Det er de engasjerte tillitsvalgte ute som driver forbundet fremover. Poenget er: Akademikerforbundet skal representere Akademikerforbundet der vi har medlemmer – da må flere melde seg til tjeneste!

Ikke noe å kvie seg for

Det er definitivt ikke skummelt å være

tillitsvalgt. Det er gøy. Det er spennende og ikke minst veldig lærerikt. Det kan nok være utfordrende til tider. Som ny tillitsvalgt kan en bli satt i situasjoner man ikke har erfaring med, men regionstyret og sekretariatet er alltid på plass for å gi gode råd og veiledning. De er bare en telefon unna.

Vil du vite mer om hva det innebærer å være tillitsvalgt i Akademikerforbundet?

Meld deg på introduksjonskurset "Ny som tillitsvalgt", 1. november 2022, kl. 9.00 - 12.00.

Kurset er digitalt og holdes på Teams.

PROFILEN

Leder for Dyrepleierne i Akademikerforbundet

- Ønsker oss en egen tariffavtale

Hun har vært initiativtaker og hovedmotor for etableringen av dyrepleiernes fag- og interessegruppe i Akademikerforbundet. Haldis var i det første kullet som ble uteksaminert med en bachelorgrad i dyrepleie i 2019, fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), så dette er en ganske ny høgskoleutdanning. - Utdanningen kan enkelt fortalt beskrives som en sykepleierutdanning for dyr, forteller Haldis. Jeg synes vi trengte et godt fagforeningstilbud for å kunne samle oss bedre. Vi føler oss veldig velkomne i Akademikerforbundet og synes at vi virkelig blir tatt på alvor, sier Haldis.

Tekst: Torill Marie Høyer

Bilde: Mona Melanie Lindseth

- Du er leder av Dyrepleierne i Akademikerforbundet (DiA) som kom inn i forbundet i april 2021. Kan du fortelle litt om bakgrunnen og prosessen mot medlemskapet?

- Dyrepleie som høgskoleutdanning er som sagt en veldig ny akademisk utdanning og den er svært lite kjent. En god fagforening som man føler at man «hører til» og der man blant annet kan spille inn lønsspørsmål er viktig, og i utgangspunktet syntes jeg ikke vi hadde det. Derfor startet jeg opp i januar 2022 med å sjekke rundt om det kunne være

andre fagforeninger som passet bedre for oss enn Fagforbundet. Så fikk jeg tips om Akademikerforbundet, faktisk fra faren min, og fra da «rullet» ballen videre og endte med samtaler og innmelding. I dag er vi 108 medlemmer her, forteller Haldis.

Slutter etter kort tid

Hun er opptatt av at det er viktig med kompetente dyrepleiere som forblir i jobben over lengre tid, og at de ønsker å forbli der fordi arbeidsvilkårene, grunnlønna og lønnsveksten er akseptable. Stabilitet er selvfølgelig også viktig for at dyrene/pasientene skal få det best mulig. Haldis forteller videre at hun ønsker at turnusordningene kan bli bedre, og presiserer spesielt ønsket og målet om å oppnå en egen tariffavtale.

- Dessverre er det slik i dag at mange dyrepleiere slutter etter kort tid. Mange omskolerer seg, eller går over til jobber i forskjellige legemiddelfirma, eller innen forsikring for å nevne noen eksempler. Så ett av hovedmålene våre i Akademikerforbundet er også å få hevet yrkesstatusen, sier Haldis.

Starter i ny jobb

I tillegg til bachelorgrad i dyrepleie har hun også en 4-årig utdanning i folkemusikk fra Norges Musikkhøgskole. Videre har hun også studiepoeng i psykologi fra Universitetet i Oslo, samfunnsfaglig fakultet.

- Kan du fortelle litt om din arbeidsbakgrunn?

- Jeg skal starte i ny jobb på Anicura Majorstuen i september, en mindre klinikk hvor arbeidsoppgavene blant

FAKTA

Navn:

Haldis Hegstad

Alder:

33 år

Medlem i:

Akademikerforbundet

Verv:

Leder av Dyrepleierne i Akademikerforbundet (DiA)

Interesser: Dyr (har egen hund), friluftsliv, musikk, fotografering og håndarbeid

annet er å kjøre anestesi både under tannbehandling og operasjoner, følge opp og pleie dagpasienter og mye

- Man kan være med og påvirke med tanke på å gjøre yrkesgruppen mer kjent og få høyere status

annet dyrepleierarbeid. Fra 2019 har jeg jobbet på Evidensia Oslo Dyresykehus som vaktdyrepleier og som oppstillingsansvarlig dyrepleier fra juni 2021 til dags dato, sier Haldis. Hun forteller videre at folk som eier dyr stort sett er flinke til å passe på at dyrene deres har det bra, og de er villige til å strekke seg langt for at de skal bli friske. I tidligere år har hun erfaringsbakgrunn både som pleieassistent og som barnehageassistent.

- Får du også benyttet din musikkbakgrunn?

- Jeg spiller både hardingfele og fiolin og er frilansmusiker. Det betyr at jeg tar enkelte spilleoppdrag ved konserter, teaterforestillinger, bryllup og gudstjenester, for å nevne noe, sier Haldis.

Tariffavtale og studentfokus

- Har du noen tidligere erfaringer som tillitsvalgt som du har nytte av nå?

- Ikke så veldig mye, men jeg var leder for et lokallag i Changemaker, ungdomsorganisasjonen til Kirkens Nødhjelp, da jeg gikk på videregående ca. et års tid. I tillegg var jeg tillitsvalgt ved Evidensia Oslo Dyresykehus i et år. Jeg håper jeg får nytte av disse erfaringene i Akademikerforbundet, sier Haldis.

- Hva tenker du er viktig å fokusere på fremover i Akademikerforbundet?

- Vi har mange ting vi skal gjøre fremover, blant annet har vi et verve- og studentfokus. Vi har allerede reist flere ganger til de to studiestedene der man kan studere dyrepleie. Vi har informert, vært synlige og fulgt opp medlemmer. Jeg har blant annet vært på Universitetet i Bodø sammen med leder for studentutvalget og en av rådgiverne i

Akademikerforbundet sentralt. Meningen er å opprette studentlag på de to stedene de har dyrepleierutdanning - NMBU på Ås og Nord Universitet i Bodø. Vi har så vidt begynt, men jeg er veldig motivert for dette arbeidet. Så vil jeg og vi også sette søkelys på at vi dyrepleierne ønsker oss en egen tariffavtale - det vil vi jobbe for, forteller Haldis.

Viktig å være organisert

Hun mener det er viktig å være organisert for å få gjennom ønskene sine, og at man ikke bør ta alle godene for gitt. - Man kan være med og påvirke med tanke på å gjøre yrkesgruppen mer kjent og få høyere status, mener Haldis. Selv har hun også deltatt på Grunnkurs trinn I

som tillitsvalgt, et digitalt kurs, som hun absolutt vil anbefale til alle som ikke allerede har deltatt.

- Jeg er veldig takknemlig og glad for at vi har blitt så godt mottatt i Akademikerforbundet. Det har vært en fantastisk opplevelse så langt å få så mye hjelp og støtte. Vi føler sterkt at vi blir tatt på alvor, avslutter Haldis.

MEDLEMSFORDELER

Slik får du det litt tryggere hjemme

Mange av oss tilbringer fortsatt mye tid hjemme. Hva er da bedre enn å fylle tiden med noen små grep som gjør hjemmet ditt tryggere? Disse enkle rengjøringsgrepene kan forebygge skader i hjemmet ditt.

Rens sluk

Dette er en av de kjøpere jobbene, så hvorfor ikke få den gjort unna først? Det kan nemlig oppstå ganske store problemer når sluk ikke blir rensset. For under 10 år siden ble det oppdaget et fettberg på 15 tonn i kloakksystemet i London. Olje og fett hadde blitt samlet sammen av blant annet hår og dannet en massiv propp.

Selv om det er langt mindre dimensjoner hjemme hos den enkelte, så sier det noe om hva som skjer i et sluk og rørsystem som ikke blir rensset.

Hår har den egenskapen at det tiltrekker seg fett og avleiringer. I et hus hvor en familie dusjer hver dag kan derfor sluk gå tett ganske fort. Hvis vannet flyter utover gulvet eller flisene når dusjen brukes, så er dette en indikasjon på at du bør gjøre noe.

Rengjør filteret i varmepumpen

I de fleste varmepumper er det to filtre i innedelen av varmepumpen. Disse ligger som oftest rett innenfor lokket på innedelen og kan løftes ut. Noen produsenter sier at man skal vaske filterene, men sjekk brukerhåndboken før du gjør det. Hvis du vasker dem, så bør de tørke over natten før du setter dem i igjen, for det er ikke bra å få fuktighet inni varmepumpen.

Det enkleste og tryggeste er å støvsuge filterene skikkelig – på begge sider. Ikke bare sveip over, men støvsug grundig slik at du får med deg alt som ligger i filteret. Etterpå setter du filterene på plass igjen,

slik som vist i din brukerhåndbok for varmepumpen. Vær nøye med å følge instruksene, slik at du ikke bøyer eller revner filterene.

Husk også å støvsuge eller tørke støv av lamellene hvor luften kommer ut av varmepumpen din. Dette er et typisk sted hvor det samler seg mye støv som igjen blir blåst rundt i hjemmet ditt.

For service og rengjøring av den utvendige delen av varmepumpen oppfordrer vi deg til å ta kontakt med firmaet som solgte eller monterte varmepumpen.

Kjøkkenviften kan bli brannfarlig

- En kjøkkenventilator som er skitten mister ikke bare sugeeffekten. Den kan i verste fall bli brannfarlig. Hvis noe på komfyren din skulle ta fyr, så vil fett i viften din være lett antennelig og vanskelig å slukke hvis det først tar fyr, sier forebyggelsesekspert i Tryg, Øyvind Setnes.

Øyvind Setnes, forebyggelsesekspert i Tryg

- Det er en jobb mange misliker å gjøre fordi det er mye fett som samler seg opp i ventilatoren. Men se heller på det som en mulighet til å få matlukt og os ut av huset når du lager mat. Ventilatoren din har mye større effekt når den er ren. I motsatt tilfelle, tenk så pinlig å ha eller vente middagsgjester, og så må man avlyse fordi det tar fyr i en skitten kjøkkenvifte, fortsetter han.

Det første du må gjøre er å løse filteret. Hvis du ikke vet hvordan, kan du sjekke bruksanvisningen eller søke på nett. De fleste filtre kan vaskes i oppvaskmaskinen, men hvis det er veldig tilsmusset kan det være lurt å legge det i bløt først, med oppvaskmiddel og gjerne litt salmiakk for å fjerne lukt. Skrubbe og skyll filteret før du legger det i oppvaskmaskinen.

Filteret bør være helt tørt før du setter det tilbake i ventilatoren. Rist det godt i vasken, og sett det til tørk på kjøkkenbenken. Da unngår du å få fuktighet inn i viftemotoren.

Noen ventilatorer har to filtre. Hvis ventilatoren ikke sender luften direkte ut av boligen din, har du sannsynligvis et filter nummer to. Noen av disse kan være kullfiltre som skal skiftes ut jevnlig, mens andre kan vaskes og varer lengre. Her bør du sjekke bruksanvisningen og følge instruksene for hvordan du går frem.

Kilde: Tryg Forsikring

Medlemsfordeler i Nordea

Som medlem i Akademikerforbundet har du tilgang til en av markedets beste bankavtaler i Nordea. Medlemskapet gir deg ekstra gode betingelser på en rekke bank- og pensjonsprodukter, og tar du i bruk fordelene dine, kan du fort spare inn kontingenten og vel så det.

Går du for eksempel med tanker om å kjøpe ny bil? Da bør du huske på bilfordelen du har gjennom Nordea som gir deg et av Norges beste billånsrenter med en nominell rente fra 3,60 %.

Ønsker du deg heller Caravan eller MC, får du gode betingelser også på det.

Det er enkelt å være kunde i Nordea. Du kan gjøre det meste selv

på nett og du kan betale med mobilen din overalt, enten med Apple Pay eller Google Pay. Du får gode tjenester til hele familien og kundesenteret vårt hjelper deg når du trenger det.

Som medlem kan du være trygg på at du har tilgang til en av markedets beste bankavtaler i mange år fremover.

Gå inn på nordea.no, chat med oss, eller ring 23 20 60 70 eller finn oss på [facebook.com/Nordea](https://www.facebook.com/Nordea)

Priseks. billån: Eff. rente 5,14 % kr 150.000 o/5 år, etableringsgebyr kr 2.000, tot. kr 169.918.

BEDRIFTSPROFIL/LOKALLAG

En fylkeskommune i endring

Hordaland Fylkeskommune og Sogn og Fjordane ble slått sammen til Vestland Fylkeskommune i 2020. Etter medlemsmøte høsten 2020, med medlemmer fra begge de tidligere fylkeskommune, ble Kate Benedicte Madsen spurt om å fortsette som Hovedtillitsvalgt for medlemmene i den nye organisasjonen. Det sa hun ja til.

Våren 2022 var det igjen forslag om organisasjonsendringer basert på politisk vedtak høsten 2020 i den nye fylkeskommunen, her ble Madsen bindeleddet mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Kate Benedicte Madsen, hovedtillitsvalgt Vestland Fylkeskommune

Uniofelleskap og frikjøp

Omstilling i en stor virksomhet er krevende. Det er viktig at arbeidet har gode prosesser der ansatte har muligheter til å bli hørt og ivaretatt og at det er rom for en fornuftig organisering. Medbestemmelse har derfor en avgjørende rolle. Dette formidlet forbundene til arbeidsgiver etter forslaget om organisasjonsendringer og ble hørt. Det ble derfor besluttet å ta noen skritt tilbake for å ta en gjennomgang av organisasjonen, der de tillitsvalgte også ble med i prosessen. Et samlet Unio i fylkeskommunen ønsket å samarbeide med Akademikerforbundet i denne prosessen. Som følge av det pågående arbeidet med organisasjonsgjennomgangen er Madsen blitt 20 % frikjøpt fra sin ordinære stilling frem til jul. Målet er at organisasjonsgjennomgangen skal være fullført ved utgangen av året.

I grove trekk er føringene fra den politiske ledelsen, et ønske om å samle de ulike fagmiljøene, samtidig som en ønsker en fysisk spredning av administrasjonen,

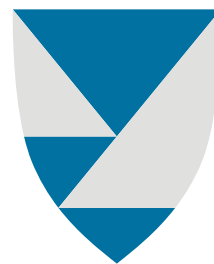
dette kan bli krevende. - Det er nok distriktstenking som er bakgrunnen for det politiske vedtaket, sier Madsen

Utfordringer løses gjennom dialog

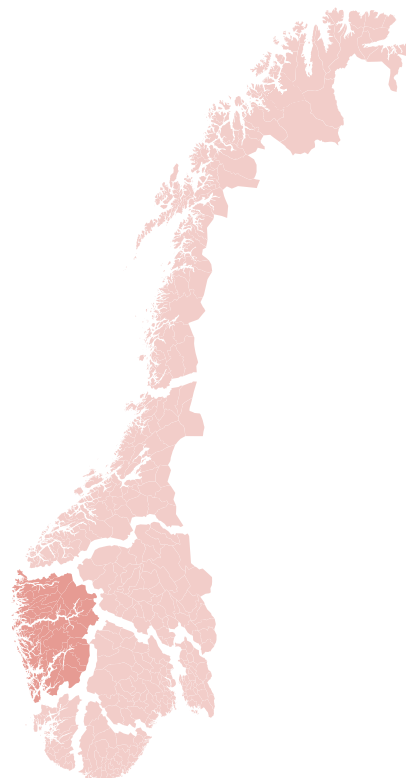
Unio ønsker å gå inn i dette arbeidet med utgangspunkt i at utfordringer kan løses gjennom dialog og gode prosesser for de ansatte og fylket. Selv om en omstilling kan være krevende, er muligheter for medbestemmelse nødvendig. Dette er viktig for å prøve å unngå kompetanseflukt i Vestland fylke, manglende informasjon og uklare prosesser kan bidra til dette. En klar oppfordring til arbeidsgiver fra Madsen er derfor å jobbe målrettet for å redusere risikoen for kompetanseflukt gjennom gode prosesser, medbestemmelse og informasjon.

Sterkere sammen

Unio ønsker å jobbe godt sammen, for at alle våre medlemmer blir best mulig ivaretatt i organiseringen. Dette samarbeidet vil også styrke Unio generelt i fylkeskommunen. - Det kan også være en fordel for Akademikerforbundets posisjon i forbindelse med lønnsforhandlinger og tilsvarende prosesser innenfor samme område. Vi står alle sterkere sammen, konkluderer Madsen.

Vestland
fylkeskommune

POLITIKK OG SAMFUNN

Prisvekst, energikrise og reallønnsnedgang – hva kan fagbevegelsen gjøre?

I løpet av 2022 har vi sett dramatiske endringer i verdensøkonomien.

Galopperende prisvekst og energikrise i Europa tyder på at vi får en krevende vinter.

Prisveksten må dempes – renten heves

Verdens største økonomi, USA, fører an i utviklingen. Tall fra amerikanske statistikkmyndigheter viser at prisene totalt i juni steg med 9,1 prosent fra juni 2021 til juni 2022. En så høy prisstigning er ikke bra for rentemarkedet, da kan det komme kraftige renteøkninger fremover. På rentemøtet i USAs sentralbank i slutten av juli ble renten hevet for andre gang.

- Komiteen har besluttet å heve styringsrentens renteintervall til 2,25–2,5 prosent, og forventer at fortsatt økning i renten vil være passende, skriver Federal Reserve i en melding.

Dermed er renten på det Federal Reserve omtaler som et «nøytralt nivå». Dette innebærer at renten verken virker stimulerende eller innstrammende på økonomien.

Å dempe den galopperende prisveksten har vært sentralbankenes hovedmål med å øke rentene. I de store vestlige økonomiene finner vi den samme utvikling og de samme tiltak.

Renteheving i Norge

Sentralbanksjefen i Norge følger opp med heving av styringsrenten. Dette innebærer høyere kostnader for husholdningene og næringslivet. Den kraftige prisveksten den siste tiden har overrasket sentralbanken, noe som også er årsaken til at renten ble satt opp mer enn planlagt. Gjennom sommeren er det særlig prisene på matvarer som har trukket prisveksten opp

og overrasket på oppsiden. I tillegg bidrar høye energipriser til å løfte den samlede prisveksten.

Renteutgiftene øker også mest for de som har de høyeste inntektene, og det er blant disse vi finner den høyeste gjelden målt som andel av inntekten. Høyere rente bidrar til å redusere etterspørselen etter både arbeidskraft og varer og tjenester, slik at lønns- og prisveksten dempes.

I tillegg kan høyere rente bidra til kronestyrking, som etter hvert kan dempe prisveksten på varene vi kjøper fra utlandet.

Utfordrende situasjon for lavinntektsfamilier

Ettersom lønninger og trygder ikke følger automatisk etter, vil en uventet oppgang i prisene redusere kjøpekraften. Det rammer særlig dem som har

lave inntekter og lite ekstra å gå på. Utviklingen bør følges nøye og politiske tiltak som forbygger økte forskjeller må vurderes.

Energikrise

Finland har allerede varslet befolkningen om mulige perioder med strømkutt i vinter.

I Sør-Norge er fyllingsgraden lav i magasinene. Vi trenger mye regn og en mild vinter sør i landet for være sikret stabil energiforsyning. Redusert eller kutt i gassforsyning til Europa fra Russland vil forverre krisen.

Det er åpenbart at kraftmarkedene i Europa, som Norge også er en del av, ikke lenger fungerer hensiktsmessig. Stadig flere land vurderer modeller som skal begrense strømutfordringene for husholdningene.

- Fagbevegelsen må ta grep og ha en sterkere rolle i klimakampen i fortsettelsen

I Norge har vi nå fått på plass en strømpakke som demper trykket på privatøkonomien. Den innebærer 90 % dekning av strøm som koster mer enn 70 øre kWh. Ordningen må like fullt overvåkes og vi må unngå at husholdninger med lav inntekt opplever uverdige boforhold med kalde boliger gjennom vinteren.

Tøffe vilkår for privat sektor

For privat sektor har man så langt ikke funnet løsninger. Mange bedrifter har problemer med å legge kostnadene over på kunden, ettersom varer og tjenester da vil bli for dyre. Offentlig finansierte tjenester i privat regi er avhengig av en justering av driftstilskuddene for å kunne dekke merutgiftene. Ordningene rettet mot privat sektor må sikre at utilsiktede effekter ikke oppstår. Støtteordningene er en overføring av vår felles formue til privat sektor. Etter pandemien er det lettere å adressere nok et økonomisk

problem til Storting og regjering. Næringsministeren har flere ganger uttrykt skepsis til en strømstøtteordning for bedrifter, men har likevel sagt at han jobber med å sikre en ordning som skal komme på plass i løpet av september. På strømkrisen er det ingen «quick fix» som kan hjelpe, mener Vestre. Flere økonomer har advart om at en støtteordning for næringslivet kan føre til enda høyere renter. – Akademikerforbundet har en rekke medlemmer i privat sektor og vil følge nøye med på utviklingen, sier forbundsleder Alfred Sørbø.

Global tørke og hetebølger

Deler av Spania og Portugal er tørrere enn man har målinger for de siste tusen årene. Denne sommeren har flere europeere opplevd rekordtørke og varme temperaturer. Det har ført til tapte avlinger, kutt i kraftproduksjon, enorme skogbranner og vannrestriksjoner. Forskerne advarer om at problemene

svært sannsynlig vil bli verre. - Denne hetebølgen føyer seg inn i et mønster med økende temperaturer de siste årene, opplyser klimavakter ved Meteorologisk institutt, Hans Olav Hygen og Hanne Heiberg. - Dette er noe norske forbrukere kan komme til å merke, forteller professor i samfunnsøkonomi ved Universitetet i Oslo, Jo Thori Lind. Vi kan kanskje ikke stole like mye på verdensmarkedet fremover. Men land som er avhengig av import for å få tak i mat i dag kan få alvorlige problemer. FN meldte tidligere i år at klimaendringer er en trussel mot global matsikkerhet. - Alvoret i situasjonen gjør at Akademikerforbundet må ha et sterkt fokus på klimapolitikken når Landsmøtet i november skal vedta politikken for den neste treårsperioden, sier Sørbø. Fagbevegelsen må ta grep og ha en sterkere rolle i klimakampen i fortsettelsen.

Reallønnsnedgang

Lønnsoppgjørene i 2022 tok ikke høyde for disse plutselige endringene i rammebetingelsene for oppgjøret. Prisvekst med tillegg av økt rente innebærer reallønnsnedgang for de fleste arbeidstakere etter årets oppgjør. Selv om lokale forhandlinger i private og offentlige virksomheter vil kunne kompensere noe for utviklingen, vil vi med stor sannsynlighet se et stort omfang av yrkesgrupper som har hatt reallønnsnedgang.

Kan oppgjøret i 2023 kompensere for reallønnsnedgangen?

De korrekte tallene for reallønn utarbeides av Teknisk beregningsutvalg, som årlig i mars fremlegger resultatene fra sist oppgjør.

I Akademikerforbundet vil alle medlemmer bli invitert til å delta i spørreundersøkelse for å dele opplysninger om egen lønnsutvikling. - Forbundet kan da understøtte kravene i det kommende oppgjøret med egen statistikk, sier forbundslederen. Forbundets tariffkonferanse som finner sted 23.-24. januar 2023 danner opptakten til forhandlingene.

NHO og LO forhandler først med grupper av medlemmer i konkurranseutsatt sektor. Dette omtales som frontfagsforhandlingene og skal være en norm for øvrige forhandlinger. Det er fullt mulig å få dekket inn reallønnsnedgangen dersom partene blir enige om dette. Vi har imidlertid i de senere oppgjør registrert at det er vanskelig å oppnå full kompensasjon for den mindrelønnsutvikling som oppstår.

Unio har invitert til debatt om dette temaet, der praktisering av «frontfagsmodellen» blir satt på dagsorden. Hovedargumentet til Unio er at partene må være villige til å benytte det handlingsrommet som ligger i modellen til å løse etterslepsutfordringene som er bygget opp særlig i offentlig sektor.

Lønns- og tariffundersøkelsen 2021-2021

Akademikerforbundet sender i november/desember ut sin årlige tariffundersøkelse til medlemmer innen alle tariffområder. Svarene på denne gir verdifull informasjon om lønnsutvikling og andre forhold, som danner grunnlaget for videreutvikling av Akademikerforbundets lønnspolitikk og utforming av lønnskrav.

Jo høyere svarprosent, jo bedre kvalitet på arbeidet knyttet til å bedre medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår.

FORHANDLING/TARIFF

Reallønnsnedgang for mange

Skyhøy prisvekst 2022 gir reallønnsnedgang for svært mange av forbundets medlemmer i 2022. I månedsskiftet august/september presenterte SSB prisveksten som var på 6,8 % for de siste 12 måneder (juli 21 – juli 22). Med en lønnsvekst på 3,84 % i 2022 for de fleste i offentlig sektor er det overveidende sannsynlig at mange medlemmer får nok et år med reallønnsnedgang. Det er ingen tegn til at prisene vil falle nevneverdig utover høsten. Samtidig har Norges bank hevet styringsrenten og det er varslet flere rentehevinger. Styringsrenten er nå 1,75 %, noe som innebærer at lånerenten også blir høyere.

Hvorfor har vi fått så høy prisvekst?

Norges bank mener noe av forklaringen på den høye prisveksten finnes utenfor Norges grenser. I mange land er prisveksten enda høyere enn den er i Norge. Det er flere grunner til at prisveksten internasjonalt har kommet så høyt opp. Virkningene av koronapandemien henger fortsatt i. Under pandemien var etterspørselen etter varer høy, godt hjulpet av en ekspansiv penge- og finanspolitikk. Pandemien førte samtidig til forstyrrelser i produksjon og frakt av varer. I sum har dette ført til høy prisvekst på varer det handles med internasjonalt. Også fraktkostnadene har økt mye.

Russlands invasjon av Ukraina har forsterket problemene på tilbudssiden. Invasjonen har i tillegg ført til en kraftig

oppgang i prisene på energi. Oppgangen i gass- og kraftpriser har fortsatt gjennom sommeren. På kort sikt kan det bidra til å løfte prisveksten ute.

Her hjemme har prisene på flere av de varene vi importerer steget mye. Men det som skjer ute er bare deler av historien. De siste månedene har i tillegg prisveksten på varer og tjenester vi produserer i Norge tatt seg opp. En viktig årsak til at det skjer, er presset i norsk økonomi.

Høstens lokale forhandlinger

I høst forhandles lønn lokalt for mange av Akademikerforbundets medlemmer.

Ansatte i kommuner og fylkeskommuner som er omfattet av hovedtariffavtalens kapittel 3 og 5 får lønn forhandlet lokalt av tillitsvalgte ved virksomheten. Ansatte i staten har fått ny hovedtariffavtale og skal også få lønnen forhandlet i

virksomheten basert på sentralt fastsatt ramme. Akademikerforbundet sendte i august informasjon til alle medlemmene med veiledning knyttet til de forestående forhandlingene.

Hva kan man forvente av lønnsvekst i de lokale forhandlinger i KS?

Partene lokalt blir drøfter normalt innramming av de lokale forhandlingene før forhandlingsstart. Normalt vil rammen i det sentrale oppgjøret være gulvet for de lokale forhandlingene. Statistikk viser at man i kapittel 3 og 5 over tid har fått noe høyere lønnsvekst enn det man oppnådde i de sentrale forhandlingene. For Akademikerforbundets medlemmer og tillitsvalgte er det naturlig å forhandle ut fra disse tradisjonene. I pandemi-årene har årene har imidlertid lønnsveksten vært relativt lik for samtlige kapitler i

hovedtariffavtalen.

Kan man kreve kompensasjon for prisveksten i 2022 i de lokale forhandlinger i KS-sektoren?

Formelt skal lønnsveksten forhandles mellom partene lokalt. Det er mulig å øke lønnsveksten noe for å kompensere for prisveksten dersom partene lokalt finner dette hensiktsmessig. Imidlertid ser man også i de lokale forhandlingene hen til oppgjøret i frontfaget og de sentrale forhandlingene som endte på 3,84 % og lar dette være norm for de lokale forhandlingene.

Lokale forhandlinger i stat

I staten har de sentrale parter forhandlet den ramme som skal fordeles lokalt i den enkelte virksomhet. Det er de lokale parter som avklarer om den samlede lønsmassen skal gis som et generelt tillegg eller fordeles i form av generelle og individuelle tillegg. Dette kan variere for de ulike statlige virksomheter og skal komme i møte de lokale behov.

Statens lønssystem forutsetter at de lokale parter har en omforent lønnspolitikk når det gjelder hvordan lønssystemet skal brukes og hvilke lønsmessige tiltak som er nødvendig for å nå virksomhetens mål.

Ankeinstans i staten

Ved forhandlinger om endring av lønsplassering etter pkt. 2.5.1 og ved forhandlinger på særlig grunnlag etter pkt. 2.5.3 nr. 1, kan hver av partene på forhandlingsstedet bringe saken inn for Statens lønnsutvalg i samsvar med tjenestetvistlovens regler.

Statens lønnsutvalg

Statens lønnsutvalg skal bestå av en formann og et hovedutvalg med to nøytrale medlemmer og representanter for staten og hovedsammenslutningene. Formannen og de to nøytrale medlemmer med personlige varamenn oppnevnes av riksmekleren. Statens representanter med varamenn oppnevnes av Kongen i et antall som svarer til antallet hovedsammenslutninger. Hver av hovedsammenslutningene oppnevner en representant med varamenn. Er medlemstallet høyere enn 50.000, oppnevner vedkommende

hovedsammenslutning to representanter med varamenn. Bare en representant for hver hovedsammenslutning avgir stemme. Oppnevningen skjer for 3 år (§ 28 i tjenestetvistloven).

Særskilte forhandlinger

Det er muligheter for å justere lønnen i form av særskilte forhandlinger i periodene mellom de fastsatte oppgjørene. Dette er avtaleregulert i offentlig sektor, men også i privat sektor kan arbeidstaker hevde en rett til lønnsjustering mellom de fastsatte forhandlingsarenaene. Grunnlaget for å kreve forhandlinger er at det har skjedd faktiske endringer siden forrige lønnsvurdering.

Det finnes både i statlig, kommunal sektor og Oslo kommune egne forhandlingsbestemmelser som gir

anledning til å justere lønnen hvis det «har skjedd vesentlige endringer i de forhold som er lagt til grunn ved fastsetting av stillings-/ansattes lønn». Til sist nevnes forhandlingsbestemmelser som omfatter muligheten til å forhandle lønn for å rekruttere eller beholde ansatte som er ettertraktet hos andre arbeidsgivere.

Forhandlinger i privat sektor

Akademikerforbundets medlemmer i privat sektor er enten omfattet av overenskomster inngått med Virke eller NHO eller man har tariffavtale utformet ved bedriften. Enkelte mindre bedrifter har ikke tariffavtale. Det er viktig at medlemmene får oversikt over lønnsveksten og vurderer behov for bistand fra forbundet for å få ønsket lønnsvekst.

AKADEMIKERFORBUNDET LOKALT

Optikerne i Akademikerforbundet

Leder for interimstyre i OiA, Magnhild Holven

Før sommeren vedtok Hovedstyret i Akademikerforbundet opprettelsen av fag- og interessegruppen Optikerne i Akademikerforbundet (OiA). Konstituerende møte for interimstyret ble holdt 28. juni. Styret består i dag av: Magnhild Holven (leder), Solveig G. Seipæjærvi, Simon Birkals, Merete Bøe og Wenche Elveslett.

Et stort potensial

Hver høst fylles 90 studieplasser på USN, campus Kongsberg, med håpefulle studenter som har satt seg bachelorgrad i optometri som mål. - Jobbsikkerheten etter endt studie er stor, sier leder av OiA, Magnhild Holven. Dette er tydelig i hvor aktive de store optikerkjedene er på campus, spesielt i forbindelse med karrieredager. Mange får tilbud om jobb allerede så tidlig som et år før fullført studie. – Disse studentene er veldig viktige for oss i OiA. En ting er at vi gjerne vil ha et stort og robust studentlag, men organisering av arbeidslivet begynner allerede på studiestedet, påpeker Holven.

Lav organisasjonsgrad

Vi må begynne med å bygge kultur for et

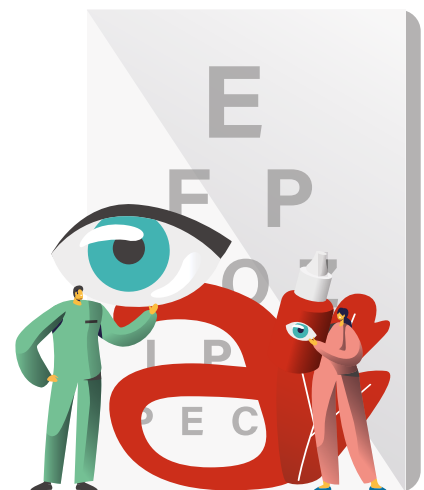
organisert arbeidsliv allerede i studietiden. Organisasjonsgraden i Optikerbransjen er dessverre lav. Men, dette handler nok heller om manglende kunnskap om den gjensidige verdien av å ha et organisert arbeidsliv, heller enn motvilje, påpeker Holven. Her har vi en jobb å gjøre som kunnskapsformidlere og kulturbyggere i arbeidslivet. Vi har som mål å etablere avtaler som bedrer lønns- og arbeidsvilkår i optikerbransjen. En viktig del av dette arbeidet er å styrke muligheten til å forhandle på egen lønn – og samtidig skape forutsigbarhet for arbeidsgiver.

På vei ut av startgroppen

Strukturen er på plass og vi er klare for å jobbe med dette prosjektet ut over høsten. Vi er i full fart på vei ut av startgroppen. Vi skal utvikle denne fag- og interessegruppen slik at OiA er den foretrukne sparringspartneren til optikere når det kommer til arbeidslivsspørsmål. I den forbindelse med det må det nevnes at Norges Optikerforbund (NOF) blir en viktig samarbeidspartner i fremtiden. NOF er en ren interesseorganisasjon, og landets største pådriver for optikerfaget og vi ser store fordeler av å jobbe sammen med dem for å utvikle bransjen.

Kjernesaker

Som en fag- og interessegruppe i utvikling er det vanskelig å si helt konkret hva innholdet i arbeidet fremover skal være, sier Holven. Men, tre saker ligger til i kjernen av alle aktiviteter ut over høsten. OiA skal (i) jobbe for å bedre lønns- og arbeidsvilkår i bransjen, (ii) kjempe for at videreutdanning skal lønne seg og (iii) ikke minst sørge for at nyutdannede optikere har en trygg partner å støtte seg på i møte med arbeidslivet, avslutter Holven.

FAG- OG INTERESSEGRUPPER I AKADEMIKERFORBUNDET

Det finnes flere fag- og interessegrupper i Akademikerforbundet. Pr. i dag finnes det fire grupper som har etablert seg:

- Barnevernspedagogene i Akademikerforbundet (BiA), etablert i 2015
- Tolkene i Akademikerforbundet (TiA), etablert i 2019
- Dyrepleierne i Akademikerforbundet (DiA), etablert i 2021
- Optikerne i Akademikerforbundet (OiA), etablert i 2022

ARBEIDSRETT

Overtid

Kun ved tidsavgrenset og særlig behov

Hovedregelen er at du som arbeidstaker ikke skal jobbe ut over det som utgjør en ordinær arbeidsdag, med mindre det foreligger et tidsavgrenset og særlig behov for det. Dette er regulert i arbeidsmiljølovens (aml.) § 10-6. Hva som utgjør en ordinær arbeidsdag er ofte regulert i arbeidsavtalen. Det er også en forutsetning at nødvendigheten for bruk av overtid skal drøftes med de tillitsvalgte, dersom dette er mulig. Dette betyr med andre ord at overtid ikke skal aktivt brukes som et verktøy i å planlegge virksomhetens behov for arbeid, men heller som et virkemiddel for å løse helt prekære situasjoner som oppstår i et bestemt tidsrom. Enkelte arbeidstakere kan også be om å bli fritatt fra overtidarbeid dersom det foreligger helsemessige grunner eller sosiale forhold som tilsier det. Arbeidsgiver plikter å innfri et ønske om fritak dersom arbeidet enkelt kan utsettes eller utføres av andre jf. aml. § 10-6 (10).

For gjentakende behov for å jobbe ut over ordinær arbeidstid, skal det avtales en arbeidsplan eller annen særskilt arbeidstidsordning.

Grense for antall overtidstimer

Dersom det likevel skulle oppstå plutselige behov for lengere arbeidsdager, har arbeidsmiljøloven klare grenser for hvor mye overtid som kan innvilges. Det foreligger for eksempel en grense på 10 overtidstimer ila. en kalenderuke, og ikke mer enn 200 timer i løpet av ett år. Dette kommer frem av aml. § 10-6 (4). Her kan det avtales utvidede rammer, men da kun etter skriftlig avtale mellom tillitsvalgte og arbeidsgiver dersom virksomheten er bundet av en tariffavtale. Ut over dette kan Arbeidstilsynet godkjenne ytterligere utvidelse i helt særegne tilfeller. Den absolutte regelen er likevel at alt overtidarbeid ut over § 10-6 (4), krever en form for samtykke fra arbeidstaker. Det er også i arbeidsmiljøloven lagt inn mekanismer for å forhindre at det totale antall overtidstimer blir konsentrert på få dager, eksempelvis er det ikke lov til å

legge mer enn 13 timer samlet arbeidstid innenfor en periode på 24 timer eller 48 arbeidstimer i løpet av en kalenderuke. Også her er det mulig å avtale utvidede grenser, men kun etter avtale.

Kompensasjon for overtid

For overtidarbeid skal arbeidstakeren motta et tillegg til ordinær lønn på minst 40 % etter arbeidsmiljølovens § 10-6 (11). Dette betyr at dersom din timelønn er 250 kr, skal hver arbeidet overtidstime lønnes med minst 350 kr. Det kan her avtales at selve timen kan tas ut i avspasering på et egnet tidspunkt, men tillegget, i dette tilfelle 100 kr, skal alltid utbetales. Det kan også avtales andre satser for overtidsbetaling. Dette gjøres gjerne mellom representanter for fagforeningen og arbeidsgiver. Det er eksempelvis ikke uvanlig å avtale en kompensasjon på 50 % på arbeidsplasser som er bundet av tariffavtale.

Behov for arbeidsrettslig rådgivning?

Akademikerforbundet gir deg **kort vei til hjelp!**

Ta kontakt med en av våre dyktige rådgivere på **raadgivning@akademikerforbundet.no** eller telefon **21 02 33 64**

LEDELSE/NETTVERK

Ytringsfrihet i norsk arbeidsliv?

Ytringsfrihetskommisjonen, som er et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 14. februar 2020, har på eget initiativ sett nærmere på ytringsfrihetens kår i arbeidslivet. Kort oppsummert vurderes den som god, i teorien, men alt er ikke rosenrødt – og utviklingen ser ut til å gå i feil retning, mener utvalget.

Styringsretten og lojalitetsplikten vs. ytringsfriheten

Det må skapes en bedre begrepsforståelse når det gjelder styringsretten og lojalitetsplikten. I mange tilfeller ser de ut til å urettmessig trumfe ytringsfriheten. Videre må det bygges en kultur for ytringsfrihet. Ytringsfrihetskommisjonen foreslår bl.a. et partssamarbeid for ytringsfrihet med jevnlig måling av ytringsklimaet. Man må komme dit at både ledere og ansatte oppfatter ytringsfriheten som et gode og en styrke for den enkelte arbeidsplass

Hvordan komme i gang?

Les Ytringsfrihetskommisjonens ni bud for ledere!

1. Du skal kjenne lovgivning og rettspraksis som regulerer arbeidstakeres ytringsfrihet.
2. Du skal huske at ytringsfriheten er grunnlovsfestet, og i konkrete saker demonstrere at du er lojal til dine medarbeidere og grunnprinsippet for ytringer.
3. Du skal informere og gi opplæring også om arbeidstakernes ytringsfrihet dersom du informerer om styringsretten, lojalitetsplikt til virksomheten og den enkeltes omdømmeansvar.
4. Du har som leder, også etter arbeidsmiljøloven, et spesielt ansvar for å skape en god ytringskultur. En lav terskel for å ytre seg skaper en tillitskultur som kan forhindre at problemer vokser til varslingssaker eller unødige konflikter.
5. Du skal respektere at arbeidstakeren er en demokratisk borger som på egne

vegne har rett til å delta i den offentlige samtalen. Lojale arbeidstakere bruker kompetanse tilegnet på arbeidsplassen til å berike samfunnets ordskifte. De viser lojalitet også når de fremmer forslag, motforestillinger og kritikk.

6. Du skal bruke kommunikasjonsavdelingen til beste for offentligheten, f.eks. ved åpenhet, raus tilgjengeliggjøring av informasjon og mer offentlighet enn det lovverkets minimumskrav forutsetter for offentlig eller private virksomheter.
7. Du skal unngå at en samtale med en medarbeider om offentlig ytringer kan oppfattes som en represalie.
8. Du kan gjerne gi støtte til arbeidstakere som står i et krevende offentlig ordskifte.
9. Du skal være varsom med å gi en jobbsøker negativ vurdering ut fra offentlig engasjement eller aktivitet i sosiale medier.

Ytringsfrihetskommisjonen har også ni bud for arbeidstakere

1. Grunnloven, Den europeiske menneskerettskonvensjonen og internasjonale konvensjoner gir deg ytringsfrihet. Dette ytringsfriheten gjelder også når du er på jobb.
2. Ytringsfrihet skal bidra til en åpen og opplyst offentlig samtale. Meninger og fakta om faglige og administrative spørsmål er viktig for en slik opplyst samtale, også dersom arbeidstaker oppfatter disse som uønskede eller uheldige.
3. Selv om arbeidsgiver har styringsrett, kan vedkommende ikke bestemme hva eller hvordan du skal ytre deg.

4. Som ansatt har du en lovfestet plikt til å opptre lojalt og ikke påføre arbeidsgiver unødvendig skade. Andre bestemmelser som begrenser din ytringsfrihet, er bl.a. lovbestemt taushetsplikt og sikkerhets- og konkurransehensyn. Disse begrensningene skal alltid vurderes opp mot ytringsfriheten.

5. Ifølge arbeidsmiljøloven skal arbeidsgiver legge til rette for et godt ytringsklima. Be om opplæring i ytringsfrihet når arbeidsgiveren din informere om lojalitetsplikt og omdømmeansvar.
6. Arbeidsgiver bestemmer hvem som kam uttale seg om hva på vegne av virksomheten.
7. Lojale arbeidstakere bruker sin kompetanse til å berike samfunnsdebatten.
8. Varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen har en særlig sterk beskyttelse. Sett deg inn i bestemmelsene som gjelder varsling.
9. Snakk gjerne fra levra, men la budskapet gå gjennom hjernen og hjertet før du formidler dem.

Vil du lese mer?

NOU 2022: 9 En åpen og opplyst offentlig samtale — Ytringsfrihetskommisjonens utredning, avgitt til Kultur- og likestillingsdepartementet 15. august 2022.

Forskningsrapporten «Ytringsfrihet og varsling i et arbeidsgiverperspektiv» fra Fafo og Fritt Ord, 11. august 2022.

Kilder:

Dagens perspektiv, fredag 26. august 2022 [regjeringen.no](https://www.dagensperspektiv.no)

Tips til deg som er ny student

Tekst og foto: Synne Heggertveit

1. Engasjer deg!

Noe av det lureste du kan gjøre som fersk student, er å engasjere deg i det som foregår på studiestedet ditt. Det starter med fadderuka, men hvis ikke fadderuka var helt din greie, finnes det mange andre muligheter. Det finnes uendelig mye du kan engasjere deg i eller delta på og studiestedene har som oftest noe for enhver smak. Det kan være alt fra idrett til politikk, musikk, eller kanskje hos oss i Akademikerforbundet?

Vi arrangerte nylig aktiviteter for dyrepleier-studentene i Bodø og i Ås. Det har vist seg å være nyttige arenaer for oss til å plukke opp hvordan vi best kan hjelpe dere gjennom studietiden. I tillegg har det gitt en mulighet for studentene på tvers av kullene til å bli kjent med hverandre.

Å engasjere seg for noe utenom studiene er med på å gi deg faste møtepunkter hvor du kan bygge nye relasjoner til mennesker som er interessert i det samme som deg. Det er også med på å sørge for at du ikke gror fast foran skrivepulten når det står på som verst.

2. Våg å tre ut av komfortsonen din!

Det kan være skummelt å starte på et nytt studie, og kanskje til og med i en helt ny by. Førsteinstinktet vil kanskje være å finne den stien som ligner mest på den stien du alltid har tatt. Jeg vil oppfordre deg til å tenke på det som en mulighet prøve nye ting. Bruk den allerede litt ubehagelige følelsen av å være ny til din fordel og hiv deg ut i noe du ikke nødvendigvis hadde gjort ellers. Det trenger ikke være noe stort, det viktigste er at du kjenner på at det som oftest går fint uansett. Var ikke den nye greia like gøy som du trodde? Nei vel, men da har

Medlemsmøte på NMBU med studentkontakt Carina Hunshamar

du iallfall prøvd. Følelsen av å være ny er der uansett, men du bestemmer selv hva du vil gjøre med den. Og husk – de fleste andre er i akkurat samme båt som deg og kjenner på mange av de samme følelsene.

3. Benytt deg av støttefunksjonene rundt deg!

Noe av det viktigste du kan gjøre som ny student er å kartlegge hvilke støttefunksjoner du kan benytte deg av i studietiden din. Sjekk hvilke tilbud studentsamskipnaden og studiestedet ditt har og finn ut hvem du kan kontakte hvis du lurer på noe, eller noe ikke er som det skal.

Vi i Akademikerforbundet er her for deg som støttefunksjon både gjennom studietiden og når du skal ut i arbeidslivet. Hvis du har spørsmål om rettighetene dine i deltidsjobben, ønsker gjennomgang av en praksisavtale eller trenger råd fra en av våre rådgivere, er hjelpen aldri langt unna.

4. Stress ned!

Studietiden kan av og til føles som et slag i magen, når forelesninger, øvinger, praksis

og eksamenstid treffer deg samtidig. Det kan føles som at nivået er altfor høyt og at vgs. ikke har forberedt deg godt nok til studiene. Når kalenderen fylles opp med arbeidskrav og det føles ut som du drukner i forventninger fra alle kanter – ta et steg tilbake, pust rolig og forsøk å legge fra deg stresset. Gå en tur, ha en filmkveld med venner, ta deg en treningsøkt, dra hjem til familien på helgetur eller gjør noe annet som får pulsen ned og hodet i vater. Stress er ikke løsningen på hverken skrivesperre eller lav faglig selvtillit. Du kommer lengre med en pause og noen timer med produktiv jobbing enn med stresslesing 12 timer i døgnet og kaffe som eneste næringskilde.

5. Nyt!

Dette er kanskje det viktigste av alt! Studietiden vil fly forbi og snart vil du ta dine første steg ut i arbeidslivet. Så sørg for å kjenne på de gode øyeblikkene og ta deg tid til å nyte studielivet og alt det fører med seg av kunnskap, erfaringer, utfordringer og glede. Og husk – vi er her for deg hele veien.

KURS OG AKTIVITETER 2022

13.
september

Winorg for tillitsvalgte

Sted: Teams

Påmeldingsfrist: 9. september

22.
september

Ny forskrift om hjemmekontor - hva er dine rettigheter?

Sted: Teams

Påmeldingsfrist: 18. september

28.-29.
september

Lederkonferansen 2022

Sted: Soria Moria

Påmeldingsfrist: ta kontakt med sekretariatet

1.
november

Ny som tillitsvalgt, introkurs

Sted: Teams

Påmeldingsfrist: 25. oktober

17.-18.
november

Landsmøte og jubileumsmiddag

Sted: Thon Hotel Storo

Valgte delegater, tillitsvalgte og inviterte gjester

24.
november

Pensjonskurs for tillitsvalgte trinn II

Sted: Teams

Påmeldingsfrist: 14. november

Alle våre kurs er gratis for medlemmer i Akademikerforbundet.

Hold deg oppdatert om vårt kurstilbud på våre hjemmesider: [akademikerforbundet.no](https://www.akademikerforbundet.no)

KONTAKT

REGIONENE:

Akademikerforbundet Oslo Viken:

Oddvar Thoresen,
tlf. 977 61 811,
region.osloviken@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet

Innlandet:

Stig Fonås,
tlf. 901 39 770,
region.innlandet@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet

Vestfold og Telemark:

Christin Skansen,
tlf. 466 17 789,
region.ve-te@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet Agder:

Esben Moy,
tlf. 918 73 580,
region.agder@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet Rogaland:

Grethe Ånensen Øglænd,
tlf. 468 55 701,
region.rogaland@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet Vestland:

Kristin Whitehouse,
tlf. 928 01 832,
region.vestland@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet Midt-Norge:

Dirk Lungwitz,
tlf. 993 90 705
region.midt-norge@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundet Nord:

Rune Husmo,
tlf. 916 90 372,
region.nord@akademikerforbundet.no

RÅDGIVENDE UTVALG:

Akademikerforbundet Stat

Mizanur Rahaman,
tlf. 988 22 658,
mri89@live.com

Akademikerforbundet Kommune

Øystein Bentstuen,
tlf. 986 07 130,
perb@viken.no

Akademikerforbundet Oslo kommune

Sverre Dahle,
tlf. 909 58 784,
sverdah@gmail.no

Akademikerforbundet Spekter

Ruth Lie,
tlf. 486 08 852,
ruth.lie@stolav.no

Akademikerforbundet Privat/Virke

Bernt Erik Jørgensen,
tlf. 920 11 368,
berntej@gmail.com

Rådgivende utvalg NAV

Catrine Rosanoff Aronsen,
tlf. 951 03 977,
c.r.aronson@gmail.com

Seniorutvalget

Martin Ølander, sekretær,
tlf. 940 05 047,
martin.olander@akademikerforbundet.no

Studentutvalget

Synne Heggertveit
student@akademikerforbundet.no

SEKRETARIATET:

Generalsekretær: Astrid Tideman Sørland,
tlf. 979 76 756,
astrid.t.sorland@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Martin Ølander,

tlf. 940 05 047,
martin.olander@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Siri Otelie Odden,

tlf. 459 74 941,
siri.o.odden@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Anders Aarskog,

tlf. 902 81 920,
anders.aarskog@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Ingvild Baadsvik,

tlf. 997 72 588,
ingvild.baadsvik@akademikerforbundet.no

Rådgiver: Eystein Madland Hagesæther,

tlf. 940 16 825,
eystein.m.hagesæther@akademikerforbundet.no

Konsulent: Christine Skjævesland,

tlf. 488 85 224,
christine.skjævesland@akademikerforbundet.no

Konsulent: Ane Nyrud Dreyer,

tlf. 957 06 112,
ane.n.dreyer@akademikerforbundet.no

Adm. konsulent: Lene Tenjum,

tlf. 21 02 33 64,
lene.tenjrum@akademikerforbundet.no

Regionkontakt: Berit Reppesgård,

tlf. 474 67 499,
berit.reppesgaard@akademikerforbundet.no

Akademikerforbundets forsikringskontor:

tlf. 21 02 33 69,
post@forsikring.akademikerforbundet.no

Utgitt av Akademikerforbundet
Ansvarlig redaktør: Astrid T. Sørland

Redaksjonsutvalg:

Alfred Sørbo
Ane Nyrud Dreyer
Martin Ølander

Skribenter/bidragstere:

Torill M. Høyer
Alfred Sørbo
Astrid T. Sørland
Synne Heggertveit
Martin Ølander

Trykk: Asker Print AS

Akademikerforbundet:
Tollbugt. 35, 0157 Oslo,
tlf. 21 02 33 64
post@akademikerforbundet.no

Forbundsleder:
Alfred Sørbo,
tlf. 975 82 084
alfred.sorbo@akademikerforbundet.no

Generalsekretær:
Astrid Tideman Sørland,
tlf. 979 76 756
astrid.t.sorland@akademikerforbundet.no

HOVEDSTYRET (2020-2022):

Alfred Sørbo

Leder
tlf. 975 820 84,
alfred.sorbo@akademikerforbundet.no

Mizanur Rahaman

Nestleder
tlf. 988 22 658,
mri89@live.com

Jorunn Mørch Aasan

Styremedlem
tlf. 906 57 392,
jqv@trondheim.kommune.no

Svein Kvammen

Styremedlem
tlf. 911 32 228,
svein.kvammen@bergen.kommune.no

Øystein Bentstuen

Styremedlem
tlf. 986 07 130,
perb@viken.no

Anne Grønsund

Styremedlem
tlf. 951 46 438,
anne.gronsund@akademikerforbundet.no

Thomas Jahreie

Styremedlem
tlf. 916 74 467,
thojah@fredrikstad.kommune.no

Catrine Rosanoff Aronsen

Fast møtende vara
tlf.: 951 03 977
catrine.rosanoff.aronson2@nav.no

- Førstevalget for universitets- og høyskoleutdannede

Vi må bruke mindre plast
Vi må bort fra bruk og kast
Verv en kollega og motta et nett
Det klarer du sikkert lett!

For hvert medlem du verver i september og oktober får du et nett i tillegg til de ordinære vervepremiene.

Husk at du som verver mist tre medlemmer i 2022 er med på trekningen av tre reisegavekort:

- et reisegavekort til en verdi av kr 10.000
- to reisegavekort til en verdi av kr 5.000

